
Επιτροπή Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου

2017/2254(INI)

26.4.2018

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της Επιτροπής Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου

προς την Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων

σχετικά με ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης κατά της μικροβιακής αντοχής (ΜΑ)
στο πλαίσιο της προσέγγισης «Μία υγεία»
(2017/2254(INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Matt Carthy

PA_NonLeg

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου καλεί την Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η προσέγγιση «Μία υγεία» αποσκοπεί στην αντιμετώπιση, με αποτελεσματικό πάντα τρόπο, των λοιμώξεων τόσο στον άνθρωπο όσο και στα ζώα, στην αναχαίτιση της εμφάνισης και εξάπλωσης της μικροβιακής αντοχής (ΜΑ) και στη βελτίωση της ανάπτυξης και διαθεσιμότητας νέων αποτελεσματικών αντιμικροβιακών στην Ένωση, αλλά και στον υπόλοιπο κόσμο·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η μικροβιακή αντοχή αποτελεί διασυνοριακή απειλή για την υγεία, αλλά και ότι η κατάσταση όσον αφορά τη ΜΑ διαφοροποιείται σε μεγάλο βαθμό μεταξύ των κρατών μελών· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή πρέπει, ως εκ τούτου, να προσδιορίσει και να αναλάβει δράση σε τομείς με υψηλή ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία εντός του πεδίου αρμοδιότητας των κρατών μελών, στα οποία εναπόκειται ο καθορισμός των πολιτικών τους στον τομέα της υγείας·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το περιβάλλον μπορεί να συμβάλει στην εμφάνιση και εξάπλωση της ΜΑ στα ζώα, ιδίως λόγω των ροών αποβλήτων ανθρώπινης, ζωικής ή βιομηχανικής προέλευσης·
  1. τονίζει ότι η ΜΑ αποτελεί κρίσιμης σημασίας παγκόσμιο πρόβλημα υγείας που απαιτεί δέσμευση και βούληση εκ μέρους των κρατών μελών για συνεργασία σε ενωσιακό και σε διεθνές επίπεδο, με την ανάληψη προορατικών και συντονισμένων δράσεων· υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να υιοθετηθεί μια σφαιρική προσέγγιση για την καταπολέμηση της ΜΑ, μέσω της προσέγγισης «Μία υγεία», διασφαλίζοντας παράλληλη δράση σε παγκόσμιο επίπεδο στους τομείς της ανθρώπινης υγείας, της υγείας των ζώων και του περιβάλλοντος· τονίζει, ως εκ τούτου, τη σημασία των εναρμονισμένων δεδομένων σχετικά με τη χρήση των αντιμικροβιακών στον τομέα της κτηνοτροφίας· επιβεβαιώνει την ανάγκη για μια ευρεία συζήτηση, βασιζόμενη σε τεκμηριωμένα και επιστημονικά στοιχεία, επί του θέματος·
  2. υπενθυμίζει τις πρόσφατες κατευθυντήριες γραμμές του ΠΟΥ¹ για τη χρήση ιατρικά σημαντικών αντιμικροβιακών σε τροφοπαραγωγικά ζώα, όπου συνιστάται στους αγρότες και στη βιομηχανία τροφίμων να σταματήσουν να χρησιμοποιούν αντιβιοτικά με συστηματικό τρόπο για να ενισχύουν την ανάπτυξη και να αποτρέπουν τις ασθένειες σε υγιή ζώα, ούτως ώστε να αποφευχθεί η εξάπλωση της ΜΑ, και προτείνεται να απαγορευτεί ολωσδιόλου η χρήση αντιβιοτικών τελευταίας καταφυγής στα ζώα·
  3. υπογραμμίζει ότι η συστηματική χρήση ορισμένων από τα ισχυρότερα αντιβιοτικά αποτελεί πλέον κοινή γεωργική πρακτική σε ορισμένες αναπτυσσόμενες χώρες·
  4. εκτιμά ότι κατανοούμε ήδη σε σημαντικό βαθμό πώς εξαπλώνεται η μικροβιακή αντοχή από τα ζώα γεωργικών εκμεταλλεύσεων στον άνθρωπο, πράγμα που δεν αναγνωρίζεται επαρκώς στο σχέδιο δράσης· επισημαίνει ότι το σχέδιο δράσης ζητεί απλώς την

---

¹ Κατευθυντήριες γραμμές του ΠΟΥ για τη χρήση ιατρικά σημαντικών αντιμικροβιακών σε τροφοπαραγωγικά ζώα, ISBN 978-92-4-155013-0.

περαιτέρω έρευνα και κάλυψη των κενών γνώσης επί του θέματος, γεγονός που ενδέχεται ίσως να καθυστερήσει την ανάληψη κατεπειγόντως αναγκαίων δράσεων·

5. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ακολουθήσουν μια φιλόδοξη και προορατική προσέγγιση η οποία να εξασφαλίζει ότι θα εκτελεστούν πλήρως και αποτελεσματικά οι στόχοι που ορίζονται στα αντίστοιχα σχέδια δράσης τους και ότι θα παρακολουθούνται στενά τα αποτελέσματα· ζητεί επίσης να καθοριστούν μετρήσιμοι (σαφώς προσδιορισμένοι από ποσοτική και ποιοτική άποψη) στόχοι, στοιχεία αναφοράς και αποτελεσματικά μέτρα για την επίτευξη των στόχων αυτών κατά την κατάρτιση των σχεδίων δράσης· καλεί την Επιτροπή να στηρίξει τα κράτη μέλη κατά τη διαμόρφωση, την αξιολόγηση και την εφαρμογή των εθνικών σχεδίων δράσης κατά της ΜΑ, και ειδικά όσον αφορά τα συστήματα παρακολούθησης και εποπτείας, συμπεριλαμβανομένης της παροχής επαρκούς στήριξης και επαρκών κινήτρων·
6. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να κάνουν διάκριση μεταξύ ζωικού κεφαλαίου και ζώων συντροφιάς, ιδίως κατά τον σχεδιασμό των λεπτομερειών για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της χρήσης αντιμικροβιακών, καθώς και κατά την κατάρτιση μέτρων για την αντιμετώπιση της χρήσης τους·
7. τονίζει ότι έχει αναπτυχθεί, σε συνεργασία με κτηνιάτρους, η εκτεταμένη παρακολούθηση των αντιβιοτικών στον τομέα της γεωργίας, στο πλαίσιο της οποίας καταγράφεται ενδελεχώς η χρήση αντιβιοτικών και βελτιώνεται περαιτέρω η εφαρμογή τους· εκφράζει τη λύπη του διότι μέχρι στιγμής δεν υφίσταται αντίστοιχο σύστημα στην ιατρική·
8. ζητεί νέες ρυθμιστικές λύσεις (βασική νομοθεσία, παράγωγο δίκαιο ή ενωσιακές κατευθυντήριες γραμμές) που θα βοηθήσουν τους γεωργούς να μειώσουν τη χρήση αντιβιοτικών στην κτηνοτροφία, με στόχο τη συνετή και υπεύθυνη χρήση των κτηνιατρικών φαρμάκων· επιμένει ότι αυτές οι νομοθετικές λύσεις, συμπεριλαμβανομένων των εν εξελίξει και αλληλένδετων εργασιών όσον αφορά την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την παρασκευή, τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση φαρμακύχων ζωοτροφών και την κατάργηση της οδηγίας 90/167/ΕΟΚ του Συμβουλίου (COM(2014)0556) και την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα κτηνιατρικά φάρμακα (COM(2014)0558), πρέπει να αντιμετωπίσουν την προφυλακτική χρήση των αντιμικροβιακών και να διασφαλίσουν ότι η μεταφυλακτική χρήση των ουσιών αυτών επιτρέπεται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις· υπογραμμίζει την ανάγκη να ελαχιστοποιηθεί ο διοικητικός φόρτος επί των γεωργών·
9. ζητεί να αποτελεί η μείωση της χρήσης αντιβιοτικών στόχο όχι μόνο του κλάδου της κτηνοτροφίας, αλλά και του συνόλου της κτηνιατρικής και της ιατρικής· υπογραμμίζει ότι, λαμβάνοντας υπόψη τις επιστημονικές συμβουλές της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA) και άλλων συναφών οργανισμών της Ένωσης, ένας από τους στόχους που θα πρέπει να θέσουν όλα τα κράτη μέλη στα σχέδια δράσης τους είναι η αποκλειστικά ανθρώπινη χρήση των αντιμικροβιακών κρίσιμης σημασίας, τα οποία έχει προσδιορίσει ο ΠΟΥ· ως εκ τούτου, είναι της άποψης ότι η ΕΕ θα πρέπει να απαγορεύσει την κτηνιατρική χρήση αντιβιοτικών που είναι κρίσιμης σημασίας για την ιατρική· επικροτεί την πρωτοβουλία αρκετών κρατών μελών να απαγορεύσουν την κτηνοτροφική χρήση αντιβιοτικών τελευταίας καταφυγής, τα οποία χρησιμοποιούνται

συνήθως για τη θεραπεία ανθρώπων·

10. υπενθυμίζει ότι τα τρόφιμα αποτελούν ένα από τα πιθανά μέσα μετάδοσης ανθεκτικών βακτηρίων από τα ζώα στους ανθρώπους και επιπλέον ότι τα ανθεκτικά βακτήρια ενδέχεται να μεταδοθούν σε ομάδες ανθρώπων και ζώων μέσω του νερού και του περιβάλλοντος· λαμβάνει υπό σημείωση τον κίνδυνο μόλυνσης από ανθεκτικούς οργανισμούς μέσω επιμολυσμένων καλλιεργειών στις οποίες χρησιμοποιούνται αντιμικροβιακοί παράγοντες ή μέσω κοπριάς και γεωργικών απορροών που καταλήγουν σε υπόγεια ύδατα· επισημαίνει ότι, εν προκειμένω, η μετάδοση των βακτηρίων αυτών επηρεάζεται από το εμπόριο, τα ταξίδια και τις μετακινήσεις ανθρώπων και ζώων·
11. εκτιμά ότι, προκειμένου να διευκολυνθεί η υπεύθυνη χρήση των αντιμικροβιακών, είναι επιτακτική η ανάγκη να χρησιμοποιούνται ταχείες, αξιόπιστες και αποτελεσματικές κτηνιατρικές διαγνωστικές μέθοδοι τόσο για τον προσδιορισμό των αιτιών μιας νόσου όσο και για τη διενέργεια δοκιμών ευαισθησίας στα αντιβιοτικά· είναι της άποψης ότι έτσι θα διευκολυνθεί η ορθή διάγνωση, θα καταστεί δυνατή η στοχευμένη χρήση αντιμικροβιακών, θα ενθαρρυνθεί η κατά το δυνατόν ελάχιστη χρήση αντιμικροβιακών κρίσιμης σημασίας και, ως εκ τούτου, θα ανακοπεί η ανάπτυξη της ΜΑ·
12. τάσσεται υπέρ της απάντησης του Συμβουλίου, κατ' ελάχιστον, στο σχέδιο κώδικα πρακτικής του Codex Alimentarius για την ελαχιστοποίηση και τον περιορισμό της μικροβιακής αντοχής και στις αρχές του αριθ. 18 και 19 σχετικά με την υπεύθυνη και συνετή χρήση των αντιμικροβιακών·
13. υπενθυμίζει ότι η κακή ποιότητα ιατρικών και κτηνιατρικών προϊόντων με χαμηλή συγκέντρωση ενεργών συστατικών ή/και η μακροχρόνια χρήση τους ενθαρρύνουν την εμφάνιση ανθεκτικών μικροβίων· καλεί, ως εκ τούτου, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να βελτιώσουν και να καταρτίσουν νομοθεσία που να εξασφαλίζει ότι τα φάρμακα είναι διασφαλισμένης ποιότητας, ασφαλή και αποτελεσματικά και ότι η χρήση τους ακολουθεί αυστηρές αρχές·
14. ζητεί την περαιτέρω έρευνα και ανάπτυξη νέων αντιμικροβιακών ή νέων εναλλακτικών λύσεων για την ενίσχυση της φυσικής άμυνας πριν και κατά τη διάρκεια των κρίσιμων γεωργικών φάσεων· τονίζει τη σημασία του συντονισμού και της συνεργασίας σε παγκόσμιο επίπεδο μεταξύ όλων των συμφεροντούχων, ούτως ώστε να ενθαρρυνθεί η έρευνα για νέα αντιβιοτικά και συναφείς εναλλακτικές λύσεις· προτρέπει επίσης να διερευνηθούν άλλες εναλλακτικές λύσεις, περιλαμβανομένων αποδοτικών από πλευράς κόστους εναλλακτικών λύσεων, με γνώμονα την ανάπτυξη μιας πιο βιώσιμης και φιλικής προς τα ζώα γεωργίας· λαμβάνει υπό σημείωση ότι σημαντικές ποσότητες αντιβιοτικών χρησιμοποιούνται σε περιπτώσεις όπου τα ζώα εκτρέφονται υπό άσχημες συνθήκες σε περιορισμένο χώρο· επισημαίνει ότι, σύμφωνα με έρευνες, τα ζώα που εκτρέφονται βάσει λιγότερο εντατικών γεωργικών μοντέλων έχουν λιγότερο άγχος, που σημαίνει ότι, κατά συνέπεια, το ανοσοποιητικό τους σύστημα δεν είναι τόσο αδύναμο·
15. υπογραμμίζει ότι η εξάπλωση των αντιμικροβιακών και της επακόλουθης ΜΑ στο περιβάλλον αποτελεί επίσης εντεινόμενο πρόβλημα, το οποίο απαιτεί περαιτέρω έρευνα· τονίζει ιδιαίτερα την επιτακτική ανάγκη να πραγματοποιηθεί εμπειρισταωμένη έρευνα σχετικά με τον αντίκτυπο που έχουν τα αντιμικροβιακά που περιέχονται σε καλλιέργειες τροφίμων και σε ζωοτροφές στις μικροβιακές κοινότητες του εδάφους και

των υδάτινων οικοσυστημάτων, καθώς και σχετικά με τη διάθεση κόπρου και λυμάτων·

16. εκτιμά ότι, προκειμένου να ενθαρρυνθεί η έρευνα για νέα αντιμικροβιακά, απαιτούνται κίνητρα, μεταξύ άλλων μεγαλύτερες περίοδοι προστασίας για την κατάρτιση τεχνικής τεκμηρίωσης όσον αφορά νέα φάρμακα, εμπορική προστασία καινοτόμων δραστικών ουσιών και προστασία για σημαντικές επενδύσεις σε δεδομένα που παράγονται για τη βελτίωση υφιστάμενου αντιμικροβιακού φαρμάκου ή για τη διατήρησή του στην αγορά·
17. τονίζει, ως εκ τούτου, ότι το ισχύον πλαίσιο καινοτομίας δεν τονώνει αποτελεσματικά την E&A στον τομέα της ΜΑ, και ζητεί την προσαρμογή και την εναρμόνιση του καθεστώτος διανοητικής ιδιοκτησίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ιδιαίτερα για την καλύτερη αντιστοίχιση της διάρκειας προστασίας με την αιτηθείσα περίοδο για το εν λόγω καινοτόμο φάρμακο·
18. υπογραμμίζει τον ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι υπηρεσίες παροχής συμβουλών σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις σχετικά με την προώθηση βιώσιμων πρακτικών γεωργικής διαχείρισης·
19. τονίζει τη σημασία της αποτελεσματικής αξιολόγησης των περιβαλλοντικών κινδύνων κατά τη διαδικασία έγκρισης νέων και υφιστάμενων κτηνιατρικών φαρμάκων με αντιμικροβιακές ιδιότητες, ιδίως όσον αφορά τα καταληκτικά σημεία των αντιμικροβιακών στο ευρύτερο περιβάλλον·
20. υπογραμμίζει την αξία των προληπτικών λύσεων, όπως τα εμβόλια, για την καταπολέμηση της ΜΑ· λαμβάνει υπό σημείωση ότι στο ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης κατά της ΜΑ στο πλαίσιο της προσέγγισης «Μία υγεία» επισημαίνεται ότι η ανοσοποίηση μέσω του εμβολιασμού είναι μια αποδοτική από πλευράς κόστους παρέμβαση υγείας στο πλαίσιο της προσπάθειας καταπολέμησης της ΜΑ· συνιστά να ενταχθούν στόχοι για τον διά βίου εμβολιασμό στα κτηνιατρικά εθνικά σχέδια δράσης κατά της ΜΑ·
21. επισημαίνει ότι, υπό το πρίσμα της μειωμένης αποτελεσματικότητας ορισμένων αντιβιοτικών, οι ταχείες διαγνωστικές δοκιμές ενδέχεται να βοηθούν τους επαγγελματίες στον τομέα της υγείας να παρέχουν στοχευμένες και αποτελεσματικές θεραπευτικές επιλογές ως βιώσιμη εναλλακτική λύση στη χρήση αντιβιοτικών στον άνθρωπο·
22. εκτιμά ότι η επιβολή απαιτήσεων που να διασφαλίζουν ότι στην επισήμανση γίνεται λόγος για τη χρήση αντιβιοτικών θα βελτιώνει τη γνώση των καταναλωτών και θα τους έδινε τη δυνατότητα να κάνουν την επιλογή τους μετά λόγου γνώσεως· λαμβάνει υπό σημείωση ότι η επισήμανση προϊόντων με την ένδειξη «δεν περιέχει αντιβιοτικά» ενδέχεται να παρακινήσει επίσης τους γεωργούς να μην χορηγούν αντιβιοτική αγωγή όταν ένα ζώο ενδεχομένως τη χρειάζεται, από τον φόβο του οικονομικού κόστους με το οποίο θα επιβαρυνθούν εάν δεν κατορθώσουν να πουλήσουν το κρέας·
23. τονίζει ότι η πρόληψη των νόσων πρέπει να είναι το πρώτο βήμα της νομοθεσίας και άλλων προτάσεων για την αντιμετώπιση της ΜΑ στη γεωργία, τόσο για να διασφαλιστεί υψηλό επίπεδο όσον αφορά την καλή διαβίωση των ζώων όσο και για να μειωθεί η ανάγκη για αντιβιοτικά· τονίζει ότι ο τομέας της εκτροφής ζώων θα πρέπει να

εστιάζει περαιτέρω στην πρόληψη των νόσων και στην καλή διαβίωση των ζώων, με τη λήψη μέτρων σχετικά με την ορθή υγιεινή, τον σταβλισμό, την κτηνοτροφία, καθώς και αυστηρών μέτρων βιοασφάλειας· ζητεί επιτακτικά να μην χρησιμοποιούνται σε καμία περίπτωση τα αντιβιοτικά ως αντιστάθμιση για την κακή υγιεινή ή τις ανεπαρκείς κτηνοτροφικές πρακτικές· υπογραμμίζει τη σημασία της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών και του συντονισμού της από την Επιτροπή·

24. υπενθυμίζει τα προληπτικά μέτρα που πρέπει να χρησιμοποιούνται πριν από τη χορήγηση αντιμικροβιακής αγωγής σε ολόκληρες ομάδες (μεταφύλαξη) τροφοπαραγωγικών ζώων:
- χρήση υγιών ζώων καλής ποιότητας για αναπαραγωγή, τα οποία αναπτύσσονται φυσιολογικά και διαθέτουν επαρκή γενετική ποικιλομορφία,
  - συνθήκες που σέβονται τις συμπεριφορικές ανάγκες των ειδών, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών αλληλεπιδράσεων και ιεραρχιών,
  - πυκνότητα ζώων που δεν αυξάνει τον κίνδυνο μετάδοσης νόσων,
  - απομόνωση των νοσούντων ζώων από την υπόλοιπη ομάδα,
  - (για κοτόπουλα και μικρότερα ζώα) υποδιαίρεση σε μικρότερες, χωρισμένες από πλευράς χώρου ομάδες,
  - εφαρμογή των υφιστάμενων κανόνων για την καλή διαβίωση των ζώων, που υπόκεινται ήδη σε σύστημα πολλαπλής συμμόρφωσης, όπως ορίζουν οι κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης (ΚΑΔ) 11, 12, 13 του παραρτήματος II του κανονισμού 1306/2013¹.
25. εκτιμά ότι η επαρκής χρηματοδότηση για επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις – π.χ. ποιοτικός σταβλισμός, εξαιρισμός, καθαρισμός, απολύμανση, εμβολιασμός και βιοασφάλεια– θα πρέπει να ενθαρρυνθεί, και όχι να υπονομευτεί, στη μελλοντική ΚΓΠ· υπογραμμίζει ότι τα αποτελεσματικά μέτρα εξυγίανσης, υγιεινής και πρόληψης των μολύνσεων βοηθούν στη μείωση της εμφάνισης μολύνσεων· αναγνωρίζει, στο πλαίσιο αυτό, τη σημασία της ευαισθητοποίησης των μελών της γεωργικής κοινότητας όσον αφορά την καλή διαβίωση των ζώων, την υγεία των ζώων και την ασφάλεια των τροφίμων· επισημαίνει τη σημασία της προώθησης και της εφαρμογής ορθών πρακτικών σε όλα τα στάδια της παραγωγής και της επεξεργασίας τροφίμων·
26. επισημαίνει ότι ορισμένα φυτοπροστατευτικά προϊόντα έχουν ενδεχομένως και αντιμικροβιακές ιδιότητες, γεγονός το οποίο μπορεί να επηρεάσει την εξάπλωση της

---

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 549), για την εφαρμογή των κανόνων που ορίζονται στην οδηγία 98/58/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 1998, σχετικά με την προστασία των ζώων στα εκτροφεία (ΕΕ L 221 της 8.8.1998, σ. 23)· Οδηγία 91/630/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 1991, για τους στοιχειώδεις κανόνες για την προστασία των χοίρων (ΕΕ L 340 της 11.12.1991, σ. 33)· Οδηγία 91/629/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 1991, για τη θέσπιση στοιχειωδών κανόνων για την προστασία των μόσχων (ΕΕ L 340 της 11.12.1991, σ. 28).

ΜΑ· ζητεί να διενεργηθούν περαιτέρω έρευνες όσον αφορά την πιθανή σχέση μεταξύ της έκθεσης σε εμπορικά σκευάσματα παρασιτοκτόνων και της ανάπτυξης μικροβιακής αντοχής·

27. τονίζει ότι, σύμφωνα με μελέτες¹, η έκθεση σε ζιζανιοκτόνα και στα εμπορικά σκευάσματά τους σε συγκεντρώσεις συγκρίσιμες με εκείνες που συνδέονται με τα συνήθη ποσοστά εφαρμογής σε γεωργικές εκτάσεις μπορεί να οδηγήσει νοσογόνα βακτήρια να αναπτύξουν αντοχή στα αντιβιοτικά·
28. αναγνωρίζει ότι τα ζιζανιοκτόνα υποβάλλονται συστηματικά σε δοκιμές τοξικότητας, αλλά όχι σε δοκιμές για υποθανάσιμες επιπτώσεις σε μικρόβια, και τονίζει, για τους ανωτέρω λόγους, ότι είναι σημαντικό να εξεταστεί το ενδεχόμενο συστηματικής διενέργειας τέτοιων δοκιμών·
29. προτείνει πάσα έγκριση ανθεκτικής σε ζιζανιοκτόνο γενετικά τροποποιημένης καλλιέργειας (στην οποία υποτίθεται ότι χρησιμοποιείται ζιζανιοκτόνο στο οποίο είναι ανθεκτική) να λαμβάνει πλήρως υπόψη την αρχή της προφύλαξης όσον αφορά την υπόδειξη της υφιστάμενης σχέσης μεταξύ της χρήσης ζιζανιοκτόνων και της μικροβιακής αντοχής και να συνοδεύεται από πειστικά επιστημονικά στοιχεία που να επιβεβαιώνουν ότι μπορεί να αποκλειστεί ο εν λόγω κίνδυνος·
30. καλεί την Επιτροπή να επιβάλει περιορισμούς στη μεταφορά ζωντανών ζώων από περιοχές στις οποίες το υφιστάμενο σύστημα παρακολούθησης έχει εντοπίσει βακτηριακά στελέχη με μικροβιακή αντοχή·
31. τονίζει ότι η ΜΑ είναι πρόβλημα με πολλές πτυχές και καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προωθήσουν τη συνεργασία μεταξύ κτηνιάτρων, συμφεροντούχων του γεωργικού τομέα και άλλων επαγγελματιών του τομέα της υγείας για την καταπολέμηση της ΜΑ· τονίζει τον καίριο ρόλο που παίζουν η εκπαίδευση, τα προγράμματα κατάρτισης και οι εκστρατείες ευαισθητοποίησης με βάση τις τελευταίες επιστημονικές εξελίξεις, ούτως ώστε να προειδοποιηθούν σχετικά με τους κινδύνους της ΜΑ οι γεωργοί, οι κτηνίατροι, οι επαγγελματίες, οι ιδιοκτήτες ζώων συντροφιάς και όσοι εμπλέκονται στην κτηνοτροφία· ζητεί να διατεθεί χρηματοδότηση για την ευαισθητοποίηση γεωργών και άλλων συμφεροντούχων που εμπλέκονται στην κτηνοτροφία όσον αφορά τη ΜΑ και τη συνετή χρήση αντιμικροβιακών στην κτηνιατρική, ούτως ώστε να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν αντιμικροβιακά μόνο όταν είναι απαραίτητο και όχι με συστηματικό ή προληπτικό τρόπο· υπογραμμίζει τη σημαντική εμπειρία των κτηνιάτρων, η οποία συμβάλλει στην ευαισθητοποίηση σχετικά με τη ΜΑ·
32. επισημαίνει ότι και οι οργανισμοί της Ένωσης έχουν επιβεβαιώσει ότι υπάρχει συσχέτιση μεταξύ της αντοχής σε αντιβιοτικά που αναπτύσσουν τα τροφοπαραγωγικά ζώα (π.χ. κοτόπουλα κρεατοπαραγωγής) και του μεγάλου ποσοστού βακτηριακών λοιμώξεων που εμφανίζουν οι άνθρωποι, η οποία οφείλεται στον χειρισμό, την

---

¹ Kurenbach, B. at al., *mBio*, Vol. 6, No 2, 2015: Sublethal Exposure to Commercial Formulations of the Herbicides Dicamba, 2,4-Dichlorophenoxyacetic Acid, and Glyphosate Cause Changes in Antibiotic Susceptibility in *Escherichia coli* and *Salmonella enterica* serovar Typhimurium.

επεξεργασία και την κατανάλωση του κρέατος των ζώων αυτών¹.

33. τονίζει ότι, σύμφωνα με έρευνες, οι παρεμβάσεις που περιορίζουν τη χρήση αντιβιοτικών στα τροφοπαραγωγικά ζώα συνδέονται με μείωση της παρουσίας ανθεκτικών βακτηρίων στα ζώα αυτά².
34. υπογραμμίζει την ανάγκη να αλλάξει η επιχειρηματική νοοτροπία ορισμένων παραγωγών κτηνιατρικών φαρμάκων και να συμμετέχουν πλήρως όλοι οι συμφεροντούχοι, συμπεριλαμβανομένων των παραγωγών κτηνιατρικών φαρμάκων, προκειμένου να ενθαρρυνθεί και να προωθηθεί η υπεύθυνη χρήση των αντιβιοτικών ή των εναλλακτικών τους λύσεων (όπως τα προβιοτικά ή τα εμβόλια) στην κτηνοτροφία· τονίζει επίσης ότι δεν θα πρέπει να παρέχονται κίνητρα στους κτηνιάτρους για τη συνταγογράφηση, προώθηση και παροχή ορισμένων φαρμάκων· τονίζει ότι η χορήγηση αντιβιοτικών αποκλειστικά με ιατρική συνταγή και η λογοδοσία των επαγγελματιών των διαφόρων κλάδων, καθώς και η συνεργασία μεταξύ κτηνιάτρων και κτηνοτρόφων, αποτελούν καίριους παράγοντες επιτυχίας·
35. καλεί ιδιαίτερα την Επιτροπή να αναπτύξει κανόνες για την εναρμονισμένη παρακολούθηση των πωλήσεων και της κατανάλωσης κτηνιατρικών αντιμικροβιακών για όλα τα εξημερωμένα ζώα και να υποχρεώσει τα κράτη μέλη να υποβάλλουν συναφή και συγκρίσιμα δεδομένα για τις πωλήσεις και την κατανάλωση αντιμικροβιακών κτηνιατρικών φαρμάκων στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων (EMA), προκειμένου να καταστούν δυνατές οι συγκρίσεις μεταξύ χωρών και ο προσδιορισμός των βέλτιστων πρακτικών σε εθνικό επίπεδο· εκτιμά ότι θα πρέπει να πραγματοποιούνται τακτικές αναθεωρήσεις, ούτως ώστε να ελέγχεται η αποτελεσματικότητα· υπογραμμίζει την ανάγκη να εξεταστεί η αντιμετώπιση της παράνομης πώλησης αντιμικροβιακών και να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση γύρω από τις επιπτώσεις του ζητήματος αυτού στη δημόσια υγεία·
36. τονίζει τη συνέργεια που απαιτείται μεταξύ της προσέγγισης «Μία υγεία» και των δεδομένων από υφιστάμενα συστήματα περιβαλλοντικής παρακολούθησης, και ιδιαίτερα από την παρακολούθηση του καταλόγου επιτήρησης της οδηγίας-πλαισίου για τα ύδατα, με στόχο να βελτιωθούν οι διαθέσιμες γνώσεις σχετικά με την εμφάνιση και την εξάπλωση των αντιμικροβιακών στο περιβάλλον·
37. υπογραμμίζει ότι η χρήση αντιβιοτικών ως αυξητικών παραγόντων σε τροφοπαραγωγικά ζώα απαγορεύεται στην ΕΕ από το 2006· καλεί την Επιτροπή να επιβάλει την απαγόρευση αυτή ως προϋπόθεση για όλες τις εισαγωγές τροφίμων από τρίτες χώρες μέσω συμφωνιών ελεύθερων συναλλαγών, με γνώμονα τη διασφάλιση ίσων όρων ανταγωνισμού· ζητεί επίσης να επεκταθεί η απαγόρευση αυτή και να μεταφερθεί στο σύνολο του διεθνούς δικαίου που ενδέχεται να αφορά τη χρήση αντιβιοτικών σε ζώα (στο πλαίσιο του Codex Alimentarius, του ΠΟΥ, του Παγκόσμιου Οργανισμού για την Υγεία των Ζώων (OIE), του Οργανισμού Επισιτισμού και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (FAO), κλπ.)· επιπλέον, καλεί την Επιτροπή να ενθαρρύνει τους εταίρους να ευθυγραμμίσουν τους στόχους τους σχετικά με την ΜΑ

¹ Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων και Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων: <https://ecdc.europa.eu/sites/portal/files/media/en/publications/Publications/antimicrobial-resistance-zoonotic-bacteria-humans-animals-food-EU-summary-report-2014.pdf>

² [http://www.thelancet.com/pdf/journals/lanplh/PIIS2542-5196\(17\)30141-9pdf](http://www.thelancet.com/pdf/journals/lanplh/PIIS2542-5196(17)30141-9pdf)

και να υιοθετήσουν στην επικράτειά τους λύσεις βέλτιστων πρακτικών που χρησιμοποιούνται στην ΕΕ, μεταξύ άλλων με ρήτρες αμοιβαιότητας στο πλαίσιο εμπορικών συμφωνιών·

38. καλεί τις υγειονομικές αρχές να διενεργούν διεξοδικό έλεγχο ώστε να αποτρέπεται η παράνομη χρήση αντιβιοτικών στην Ευρωπαϊκή Ένωση·
39. ορίζει ότι, σε κάθε μελλοντική εμπορική συμφωνία με το Ηνωμένο Βασίλειο μετά το Brexit, το ζήτημα αυτό πρέπει να αντιμετωπίζεται και να αποτελεί προϋπόθεση της συμφωνίας, και συγκεκριμένα ότι το Ηνωμένο Βασίλειο θα πρέπει να εφαρμόζει οποιεσδήποτε δράσεις αναλαμβάνει σε μετέπειτα στάδιο η ΕΕ για την καταπολέμηση της ΜΑ, με στόχο την προστασία των καταναλωτών και των εργαζομένων τόσο στην ΕΕ όσο και στο Ηνωμένο Βασίλειο·
40. επισημαίνει ότι τα ζώα που εκτρέφονται για παραγωγή τροφίμων στις ΗΠΑ λαμβάνουν πενταπλάσια ποσότητα αντιβιοτικών σε σχέση με τα ζώα εκτροφής στο Ηνωμένο Βασίλειο· υπογραμμίζει, ως εκ τούτου, τη σημασία της διενέργειας ελέγχων στις εισαγωγές κρέατος στην ΕΕ·
41. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εγείρουν ζητήματα σχετικά με τη ΜΑ στο ύψιστο πολιτικό επίπεδο, μεταξύ άλλων σε όλα τα συναφή φόρουμ του ΟΗΕ και διεθνή φόρουμ, με στόχο την επίτευξη φιλόδοξων αποτελεσμάτων· τονίζει ότι η διεθνής συνεργασία που περιλαμβάνει την ανταλλαγή πληροφοριών, γνώσεων και βέλτιστων πρακτικών για την καταπολέμηση της ΜΑ έχει καθοριστική σημασία στο πλαίσιο της προσέγγισης «Μία υγεία», προς όφελος της υγείας των ανθρώπων και των ζώων σε παγκόσμιο επίπεδο, και ότι η ανάληψη αποφασιστικής δράσης και η εφαρμογή ολοκληρωμένης νομοθεσίας εξασφαλίζουν την ισορροπία μεταξύ της υγείας ανθρώπων και ζώων και του περιβάλλοντος· επικροτεί τη σύσταση του δικτύου «Μία υγεία» για τη ΜΑ, το οποίο έχει στόχο να διευκολύνει τη διασυνοριακή ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ των ιατρικών και κτηνιατρικών κλάδων των κρατών μελών, ούτως ώστε να καταστεί δυνατή η ανταλλαγή καινοτόμων ιδεών και η εντατικοποίηση των εθνικών προσπαθειών για την καταπολέμηση της ΜΑ·
42. παραπέμπει στο παγκόσμιο σχέδιο δράσης για τη μικροβιακή αντοχή, που ενέκρινε η Παγκόσμια Συνέλευση Υγείας κατά την 68η Παγκόσμια Συνέλευση Υγείας, τον Μάιο του 2015, για την καταπολέμηση της μικροβιακής αντοχής, συμπεριλαμβανομένης της αντοχής στα αντιβιοτικά (WHA68/2015/REC/1, παράρτημα 3)·
43. ζητεί να ελέγχονται διεξοδικά οι παραγωγοί αντιβιοτικών, για να ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα οι χρόνοι αναμονής, ούτως ώστε να διασφαλιστεί ότι δεν εντοπίζονται αντιβιοτικά στα τρόφιμα·
44. σημειώνει ότι, σε γενικές γραμμές, εντοπίζονται στο περιβάλλον –σε εδάφη, ύδατα και ιζήματα– γονίδια που έχουν αναπτύξει αντοχή στα αντιβιοτικά· υπογραμμίζει ότι οι μονάδες επεξεργασίας λυμάτων αποτελούν την κύρια πηγή εξάπλωσης τέτοιων ανθεκτικών γονιδίων στο περιβάλλον, λόγω της απόρριψης αντιβιοτικών από νοικοκυριά, νοσοκομεία και βιομηχανίες· ζητεί να παρακολουθούνται συστηματικά τα αντιβιοτικά και τα ανθεκτικά αυτά γονίδια στις μονάδες επεξεργασίας λυμάτων και να πραγματοποιηθούν περισσότερες επενδύσεις σε συστήματα διήθησης·

45. τονίζει ότι η κτηνοτροφία υψηλής πυκνότητας ενδέχεται να συνεπάγεται την αθέμιτη και συστηματική χορήγηση αντιβιοτικών σε ζώα και πουλερικά εκτροφής για λόγους ταχύτερης ανάπτυξης, καθώς και την ευρεία προφυλακτική χρήση τους για να αποφεύγονται ασθένειες που συνδέονται με τον συνωστισμό, τον περιορισμό και τις αγχογόνες συνθήκες εκτροφής των ζώων, οι οποίες εξουθενώνουν το ανοσοποιητικό τους σύστημα, και για να αντισταθμίζονται οι ανθυγιεινές συνθήκες εκτροφής τους·
46. υπογραμμίζει ότι, με βάση την κοινή επιστημονική γνώμη του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων (EMA) και της EFSA σχετικά με μέτρα για να μειωθεί η ανάγκη χρήσης αντιμικροβιακών στην κτηνοτροφία στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τις επακόλουθες επιπτώσεις στην ασφάλεια των τροφίμων (RONAFA)¹, οι ασφαλείς και διατροφικά ισορροπημένες ζωοτροφές αποτελούν αποτελεσματικό προληπτικό μέτρο που βοηθά τα ζώα να αντιμετωπίζουν παθογόνους οργανισμούς, καθώς ενισχύουν τη συνολική υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων μέσω ειδικών στρατηγικών όσον αφορά τη διατροφή των ζώων και τη σύνθεση, τα σκευάσματα ή την επεξεργασία των ζωοτροφών·
47. ζητεί την προώθηση, την ενίσχυση και τη μετάβαση προς έναν τρόπο παραγωγής που βασίζεται στην αγροοικολογία·
48. υπογραμμίζει ότι εάν δεν αναληφθεί εναρμονισμένη και άμεση δράση σε παγκόσμια κλίμακα, ο κόσμος κατευθύνεται προς μια «μετα-αντιβιοτική» εποχή κατά την οποία κοινές μολύνσεις ενδέχεται να αποβαίνουν και πάλι θανατηφόρες.

---

¹ <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4666>

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	24.4.2018
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 40 -: 0 0: 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Eric Andrieu, Daniel Buda, Nicola Caputo, Matt Carthy, Jacques Colombier, Michel Dantin, Paolo De Castro, Jean-Paul Denanot, Albert Deß, Jørn Dohrmann, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Luke Ming Flanagan, Martin Häusling, Esther Herranz García, Ivan Jakovčić, Jarosław Kalinowski, Zbigniew Kuźmiuk, Norbert Lins, Philippe Loiseau, Mairead McGuinness, Giulia Moi, Ulrike Müller, Maria Noichl, Stanisław Ożóg, Laurențiu Rebega, Bronis Ropė, Maria Lidia Senra Rodríguez, Czesław Adam Siekierski, Tibor Szanyi, Marc Tarabella, Maria Gabriela Zoană, Marco Zullo
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Bas Belder, Franc Bogovič, Jens Gieseke, Karin Kadenbach, Elsi Katainen, Momchil Nekov, Ivari Padar, Tom Vandenkendelaere, Thomas Waitz

**ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ
ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

40	+
ALDE	Ivan Jakovčić, Elsi Katainen, Ulrike Müller
ECR	Jørn Dohrmann, Zbigniew Kuźmiuk, Stanisław Ożóg, Laurențiu Rebega
EFDD	Giulia Moi, Marco Zullo
ENF	Jacques Colombier, Philippe Loiseau
GUE/NGL	Matt Carthy, Luke Ming Flanagan, Maria Lidia Senra Rodríguez
PPE	Franc Bogovič, Daniel Buda, Michel Dantin, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Jens Gieseke, Esther Herranz García, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Mairead McGuinness, Czesław Adam Siekierski, Tom Vandenkendelaere
S&D	Eric Andrieu, Nicola Caputo, Paolo De Castro, Karin Kadenbach, Momchil Nekov, Maria Noichl, Ivari Padar, Tibor Szanyi, Marc Tarabella, Maria Gabriela Zorană
VERTS/ALE	Martin Häusling, Bronis Ropè, Thomas Waitz

0	-
----------	----------

0	0
----------	----------

Υπόμνημα των χρησιμοποιούμενων συμβόλων:

+ : υπέρ

- : κατά

0 : αποχή